

עטרת תפארת

יוצא לאור ע"י בית המדרש עטרת צבי
ע"ש שר בית הזוהר הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע

בנינים יקרים

הגה"צ מורינו הרב שליט"א

מגילה פרק קמא (י"ג) כשנפל הפור על חודש אדר, שמח המן ואמר: שנפל לו הפור בחודש שמת משה רבן, והוא לא היה יודע שבשבעה באדר מת משה ובשבעה באדר נולד משה, והמבואר ממאמר זה - דגם באומות היו יודעין שכל מעמד ישראל תלוי בתורה, וסבר המן שע"י מיתת משה רבינו נתמעט התורה בישראל, וסבר שבאותו עת עצמו יוגרם (ח"ו) פורעניות לישראל, וטעה במחשבתו שאדרבה ע"י מיתת משה אז הכירו אותו, כדרך טבע האנושי שדבר שרואים אותו יום יום אינם שמים על לב, ואינם מתפעלים ממנו, ואינם מחשיבים אותו להכיר גדולתו ותפארתו, אבל ע"י ההעדר ניכר גדלו ותפארתו וכל היד החזקה והמורא הגדול, וזקנים שבדור אמרו: פני משה כפני חמה וכו', וראו 'שלא קם נביא עוד כמשה', וממילא מגדולת משה ניכר נצחיות התורה ומעלות המעשים הטובים (אשר עשה משה) ולכן ביום שמת בו - בו ביום נולד אהבתו ויראתו והשפעות דבריו תורתו ומצוותיו, ולזה אמר ויבכו בני ישראל את משה שלושים יום ויתמו ימי בכי אבל משה, היינו: שנעשו עי"ז 'תמימים' - וא"כ, יום מותו גרם שלימות לישראל.

בזה"ק פר' האזינו, אמר רבי יהודה וכו' וכבר בארנו לפני רבי שמעון ש'אמן' ממשיך ברכות מהמעין למלך, וכו' נמשכות ויוצאות הברכות משם לעליונים ולתחתונים ומתפשטות בכל, וקול יוצא: שתו ממשקה הברכות שהוציא פלוני עבד המלך הקדוש, וכאשר ישראל למטה נזהרים לענות 'אמן' לכוון ליבם כהוגן, כמה פתחי ברכות נפתחים למעלה, כמה טובות נמצאות בכל העולמות, כמה שמחה בכל, ומה הוא השכר לישראל שגרמו זאת, שכרם בעוה"ז ובעוה"ב, בעולם הזה - בשעה שמצרים להם והם מתפללים לפני קונם, קול מכריז בכל העולמות: פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים, אל

זקיה"ק שר בית הזוהר העטרת צבי זי"ע על הפיוט שאומרים בתפילת נעילה יחביאנו צל ידו תחת כנפי השכינה, מבאר דאפשר לומר דהכוונה על צל הסוכה אשר מצוותה אחר יום הקדוש, צילא דמהימנותא.

ועוד מזקיה"ק שר בית הזוהר העטרת צבי זי"ע עה"כ (תהילים ק"ו) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהילתו, ומפרש: 'ימלל' הוא מלשון 'מולל מלילות' היינו 'משבר' - מי שרוצה לשבר כל הדינים אזי יאמר כל ספר תהילים בפעם אחת, כי דוד המלך הכניס בתהילים ברוח קדשו כל כללות ישראל וכל איש פרטי וכל נגעי לבבו עד ביאת המשיח, כי הוא (דוד) עליו השלום (זוה"ק בראשית) היה רגל רביעי למרכבה, והוא כולל בנפש כל כללות ישראל. ומוסיף הרה"ק זי"ע: כל אחד לפי כוח כוונתו ועומק מחשבתו בקירות לבו והכנתו בכל אבריו וחושיו.

זקיה"ק המהר"ם שי"ק זי"ע מבאר ה'מדרש' (שיר השירים) רבי היה יושב ודורש, ראה הציבור מתנמנם, ביקש לעוררן, אמר: מעשה באשה אחת שילדה ס' ריבוא בכרס אחד, והיה שם תלמיד אחד ורבי ישמעאל ב"ר יוסי שמו, אמר: מאן הוית כן?! ואמר להם (רבי) זו יוכבד שילדה את משה, ששקול משה כנגד שישים ריבוא של ישראל, ומובן בזה: 'כשראה הציבור מתנמנם', ר"ל שראה כי עבור צרכי ציבור הם מתנמנמים ואין איש שם על לב, אמר: מעשה באשה אחת שילדה וכו' היינו ילדה את משה רבינו ששקול ס' ריבוא, ולולא משה שהשליך נפשו מנגד עבור כלל ישראל לא היה ח"ו תקומה להם, מזה נוכל ללמוד גודל מעלת עסק צרכי ציבור באמונה, ואם לאו - אין חשיבות לאדם.

ועוד מזקיה"ק המהר"ם שי"ק זי"ע עה"פ (ל"ד) ויתמו ימי בכי אבל משה, ומפרש בקדשו: דאיתא במסכת

זמן הרה"ק זמן ר"ת
מוצאי שבת
18:11 19:08 19:45

*הזמנים הינם לפי שעון קיץ באופק בני ברק

לזכר עולם יהיה צדיק בעל 'גאון וישכר'
הגאון רבי ישכר בעריש לאבין זצ"ל
בן רבי יצחק יעקב הי"ד - מונקאטש
נ"נ להרה"ק בעל ה"עטרת צבי" מוורדיטשוב זי"ע

תקרי 'אמונים' אלא 'אמנים', - 'פתחו שערים' כמו שישאל פתחו את שערי הברכות - כך עתה יפתחו שערים ותתקבל תפילתם על המצרים להם כך בעוה"ז, בעולם הבא מה שכרם - שכאשר יוצא האדם מן העולם הזה והיה נזהר לענות אמן, מהו נזהר?! כלומר: שם ליבו לברכה שאמר המברך וממתין לו לענות אמן כהוגן אז עולה נשמתו ומכריזין לפניו 'פתחו שערים' לפניו כמו שהוא היה פותח שערים בכל יום כאשר היה שומר אמונים.

ואיתא במהרש"א בסוף מסכת נזיר על דברי הגמ' רבי יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך, וז"ל: ויש לכוון בזה לפי שמזונותיו של אדם קשים כקרי"ס, וע"כ ציוה הקב"ה להאוכל ושבע לברך עליו, כמ"ש ואכלת ושבעת וברכת וגו' שעי"ז הקב"ה משפיע ברכותיו להיות לו ברווח מזונות, ואלו הברכות הם המליצים יושר וסגורים טובים לנגד המקטרגים ועניית 'אמן' הם (כנגד) הגיבורים לנצח המלחמה נגד המקטרגים..

הרה"ק הצמח צדיק זי"ע על הא דמובא בחז"ל (מסכת סוכה כ"ה) המצטער פטור מן הסוכה, ר"ל: מי שיש לו צער, אז נפטר מצטערו ע"י ישיבתו בסוכה, ובשם יסוד העבודה זי"ע עה"פ (דברים ל"ב) מחצתי ואני ארפא, 'מחצתי' רומז על מחיצות הסוכה, דהם מרפא לכל החולאים.

בבני יששכר (מאמרי חודש תשרי) מביא בשם הרה"ק רבי פינחס מקאריץ זי"ע שאמר: סוכ"ה ר"ת ס'ומך ו'עוזר כ'ל ה'נופלים,

ובספר יודעי בינה להרה"ק הבני יששכר זי"ע עה"פ שמח זבולון בצאתך ויששכר באהלך, ומפרש: אדם היוצא לפרקמטיא הוא בספק אם יצליח או לא ואינו שמח, אך זבולון התומך תורה הרי כשיוצא למסחרו ברי לו שבזכות זה יצליח, ולכן כתיב שמח זבולון בצאתך, שכבר ביציאתו הוא שמח.

הרה"ק המהר"א מבעלזא זי"ע על הנוסח שאומרים ביהי רצון בשעת איגוד הלולב: שני בדי ערבה כנגד משה ואהרן וצריך להבין מה השייכות, ואמר הרה"ק זי"ע דאחז"ל (מדרש רבה ויקרא) ד'ערבה' רומז ל'שפתיים', וע"כ הערבה רומז על כוח התפילה שיש לכלל ישראל שמתפללים והשי"ת מאזין ומקבל את תפילותיהם ובקשתם, והנה אצל משה רבינו ע"ה מצינו שכסדר היה

מתפלל ומבקש על כלל ישראל, 'ויחל משה' ועוד, ובאהרן הכהן ג"כ מצינו (בתרגום בפרשת חוקת) שבהסתלקותו של אהרן היה משרע"ה בוכה ואומר: ווי לי עליך אהרן אחי עמוד צלותהון של ישראל, וא"כ מצינו שמשה ואהרן שניהם היו עמודי התפילה, ומכיון שהערבה דומה לשפתיים שמרמז על כוח התפילה שיש לכלל ישראל, על כן הוי שני בדי ערבה כנגד משה ואהרן עמודי התפילה.

הרה"ק הישועות משה זי"ע מביא מספרי יראים לפרש נוסח הברכה 'אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו' דאנו בני ישראל עם ה' זכינו ללמוד דבר שהקב"ה בעצמו לומד כמאחז"ל (מסכת ע"ז ג') דגם הקב"ה לומד את התורה, אמנם בלבושים אחרים, אבל זאת התורה היא, ואורייתא כולה - שמותיו של הקב"ה, היש זכיה גדולה מזו?! ומה מאד יזדרז האדם לעסוק בתורה בהתבוננו בכך, זהו 'אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו' 'תורתו' דייקא שהקב"ה עצמו לומדה.

ועוד מהרה"ק הישועות משה זי"ע עה"פ (ל"ג) שמח זבולון בצאתך ויששכר באהלך, ופירש"י: זבולון ויששכר עשו שותפות, זבולון לחוף ימים ישכון, יוצא לפרקמטיא בספינות ומשתכר, ונותן לתוך פיו של יששכר, והם יושבים ועוסקים בתורה, לפיכך הקדים זבולון ליששכר, שתורתו של יששכר על ידי זבולון הייתה, ויש להבין הלשון 'ונותן לתוך פיו', הול"ל שזבולון מפרנסו ומסייעו, אלא יש לומר בדרך רמז: שכאשר היה זבולון בא לתת ליששכר את פרנסתו, לתמוך בלומדי התורה, היה משכיל להיטיב, דהרי היוקר מאמיר ואין כל הזמנים שווים, ולכן היה מקדים ונותן לתוך פיו שלו עצמו (של זבולון) והיה עורך את החשבון ובודק כמה הוא צריך לעצמו לחיי נפשו ובני ביתו, ובה במידה היה נותן ליששכר,

ומביא הרה"ק זי"ע פירוש ששמע על המשנה (אבות פ"א) ויהיו עניים בני ביתך - כשם שלבני הבית מתרווח תמיד המקום והמזון, כך יש לנהוג כלפי הנצרכים, זאת יש לזכור: כל מה שאדם עושה הוא לעצמו, זו השקעה לאורך שנים, כאשר יבוא יום החשבון לאחר אריכות ימיו ושנותיו - אז נביט סביב, נתור ונחפש אחר זכויות נוספות, נחפש מעשי חסד שעשינו, נתבונן לכמה יהודים עזרנו, כמה עזרנו להקים בתים נאמנים בישראל, האם נבוא ונתייצב בידים ריקות?! ויש להתכונן היטב ולהכין את התשובות..

בספה"ק **דגל מחנה אפרים** איתא עה"פ **ימצאהו בארץ מדבר ובתוהו ילל ישימון יסובבנהו יבוננהו יצרנו כאישון עינו**, דמרמז על עבודת חודש תשרי: 'ימצאהו בארץ מדבר' 'מדבר' הוא מקום השראת הדינים כדאיתא בזוה"ק, רומז על ראש השנה שהוא יום הדין, ביום זה מוצא הקב"ה את ישראל, יסובבנהו רומז לסוכות שבו הסוכה מקפת ומסבבת את האדם, 'יבוננהו' מלשון 'בנין' כי מעבודת הימים הללו נבנה בנין, ואף שהתחלת הבנין הוא בדין בימי ר"ה ויו"כ - עיקר קיום הבנין הוא בגמר הבנין שנעשה בחג הסוכות שהוא חסד, וזהו 'יסובבנהו יבוננהו' כלומר: עיקר גמר וקיום הבנין תלוי בחג הסוכות.

בספה"ק **מאור עיניים** עה"פ (ל"ד) **ולא ידע איש את קבורתו**, עפ"י מה שאמרו רז"ל: **אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא**, היינו: כי משה רבינו ע"ה הוא כללות הדעת של כל ישראל, וכל איש ישראל יש בו מבחינת משה, כל חד וחד כפום שיעורא דיליה, לזה אמר הכתוב 'ולא ידע איש את קבורתו' - כי באמת הוא גנוז וקבור בלב ודעת כל אחד מישראל.

כ"ק **גאב"ד ירושלים** עיה"ק מרא דארעא ישראל הרה"ק **רבי משה אריה** זי"ע מביא בשם אביו זי"ע על הא דהגמ' קוראת למצוות סוכה '**מצוה קלה**' (מסכת ע"ז) ומבאר: דמצינו ש'יתוש' נקרא בריה קלה מכיוון שאוכל ואינו מוציא, והרמז לזה במצוות סוכה - שאדם מכניס ומקבל השפעות ואינו מוציאם..

ועוד מכ"ק **גאב"ד ירושלים** זי"ע, וזל"ק: מובא במדרש (תנחומא) אמר להן הקב"ה לישראל: הוּו זהירין בתפילה, שאין מידה אחרת יפה ממנה וכו', ובספרים הק' הפליגו בגודל מעלת ההשכמה בבוקר לעבודת הבורא ב"ה - שהוא היסוד על כל היום כולו, וידוע מה שכתבו לפרש הפסוק (תהילים ל"ו)

ייתיב על דרך לא טוב רע לא ימאס, כי אם תיכף בעת עמדו ממשכבו בבוקר - הרי הוא משעבד כל גופו ונפשו לעבודת ה', ומזרז עצמו לקום ממטתו בזריזות יתירה לעבודת בוראו - אזי בניקל יוכל לעבוד את בוראו במשך כל היום, ועל דרך משל: להבונה ומקים בית - שאם היסוד הוא חזק ואמיץ כראוי הרי גם כל הבנין עומד כדבעי, וכן

לענינו אם לא יעשה בתחילת היום יסוד חזק יוקשה עליו להתנהג כל היום כראוי בעבודת ה' וזהו כוונת הכתוב יתיב על דרך לא טוב (היינו בבוקר) אזי ח"ו רע לא ימאס (במשך כל היום), והנה עוד גם זאת מעלה יתירה איכא במי שמשכים בבוקר להגות ולעסוק בתורה כי עסקו בתורה מסוגל להשראת השכינה, וכמאמר חז"ל (אבות פ"ג) **כי אפילו אחד שישב ועוסק בתורה שכינה שרויה עמו**, לכן כשעומד להתפלל על אותו המקום שעסק בו בתורה, תפילתו עולה למעלה ברחמים וברצון, מאחר שהשכינה שורה באותו מקום,

ולפי"ז אפשר לפרש כוונת דברי הגמ' (מסכת ברכות) אמר רב חלבו אמר רב הונא כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו, ויש לומר: דכוונת חז"ל כל הקובע מקום לתפילתו 'מקום' היינו הקב"ה מקומו של עולם, היינו שקובע תפילתו 'במקום' היינו במקומו של עולם שהוא במקום עסק ולימוד התורה שיש שם השראת השכינה ולכן תפילתו מקובלת לרחמים ולרצון.

בספה"ק **מאור ושמש** עה"פ **ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה** וגו', וזל"ק: חילו (רומז לתפילה) לשון ויחל משה שהוא לשון תפילה, פירוש: שיברך ה' את תפילתו שתעשה פרי, (וממשיך בקרא) ופועל ידיו תרצה, פירוש: שגם תנועות הידים אשר אדם עושה בעת תפילתו לעורר לבבו אל זכות התפילה - גם זה יעלה לרצון לפניו (ובהמשך הכתוב) מחץ מתנים קמיו, מלת 'מתנים' לשון 'לימוד' {כמו תנוי, מתניתין}, וביאורו: כי הכתוב נתן עצה לזה שיהיה תפילתו מקובלת ומרצה - ע"י שימחץ בלימודו תחילה את כל קמיו הם הקליפות העומדים לעכבו, ומשנאיו מן יקומון - לבל יהיה להם תקומה כלל נגדו.

בספה"ק **תפארת שלמה** עה"פ והיו הכרובים פורסי כנפיים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת, וזל"ק: י"ל בזה הרמז על הסוכה, כי 'סכ"ך' גימ' 'מא"ה' נגד מאה ברכאין, וחג הסוכות הוא אחר ר"ה ויו"כ - כי הם מעולם התשובה והכפרה, והם הקדמה לחג הסוכות ועיקר התשובה נגמר בחג הסוכות וכאשר נמתקין הדינים נמשך מאה ברכאין מברכה העליונה וז"פ סוככים בכנפיהם לשון **סכ"ך** על הכפורת לשון **כפר"ה**.

זמני היום

שמחת תורה

*הזמנים היום לפי שעון קיין
באופק בני ברק

זמן הרה"נ: 18:02

מוצאי יו"ט: 18:59

זמן ר"ת: 19:36

בית המדרש

עטרת צבי זידיטשוב

ע"ש שר בית הזוהר הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע

עולו אושפיזין עילאין קדישין
בעזהשי"ת יתקיים מעמד

שמחת בית השואבה

המרכזי

אור ליום שלישי ליל

אושפיזין דמשה רעיא מהימנא

בסוכה שעל יד בית מדרשינו

בתופים ובמחולות

בשעה 19:30 בדיוק

ולאחמ"כ יתקיימו

ריקודין קדישין בבית מדרשינו

רחמנא אידכר לך זכותיה דמשה רעיא מהימנא